

Deputat în Parlamentul Republicii Moldova

Biroul Permanent al Parlamentului Republicii Moldova

În conformitate cu prevederile art.73 din Constituția Republicii Moldova și art.47 din Regulamentul Parlamentului Republicii Moldova, se înaintează cu titlu de inițiativă legislativă proiectul de pentru modificarea unor acte normative.

SECRETARIATUL PARLAMENTULUI REPUBLICII MOLDOVA	
D.D.P. Nr.	115
"16" 04	2021
Ora	

Deputat în Parlament

Vasile Bolea

V. Bolea

I.O. SAVVA / O. C. [Signature]

A. LABUNET [Signature]

A. Parca

Pilipetcaiaș [Signature]

Lozovan I. [Signature]

Volnaci Al. [Signature]

O. Lipșkii

Grigore Novac [Signature]

Furculiță [Signature]

LEGE
pentru modificarea unor acte normative

Parlamentul adoptă prezenta lege organică.

Art. I. Codul contravențional nr. 218-XVI/2008 (republicat în Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2009, nr.78-84/2017, nr.3-6/2009), cu modificările ulterioare, se modifică după cum urmează:

1) Articolul 471 Cod contravențional va avea următorul cuprins:

(1) Recursul se judecă fără citarea părților, în baza materialelor din dosar.

(2) Instanța de recurs fixează data ședinței și dispune să se comunice părților la proces despre aceasta, cu acordarea dreptului depunerii referinței.

(3) Dacă instanța de recurs consideră cauza de un interes deosebit pentru jurisprudență, printr-o încheiere motivată, fixează data ședinței publice și dispune citarea părților la proces.

2) Articolul 472: Ședința de judecare a recursului în ședință publică

(1) La judecarea recursului în ședință publică participă părțile legal citate. Neprezentarea acestora nu împiedică judecarea recursului.

(2) La judecarea recursului în ședință publică președintele ședinței anunță cauza în care a fost declarat recurs, apoi anunță numele judecătorilor completului de judecată, al agentului costatator, sau, după caz, al procurorului, avocatului/șilor, precum și al interpretului, dacă acesta participă la ședință, și verifică dacă nu au fost formulate cereri de recuzare.

(3) Primul cuvânt i se oferă recurentului, apoi celorlalți participanți la ședința de judecată. Dacă între recursurile declarate se află și recursul agentului constatator sau, după caz, al procurorului, primul cuvânt îl are acesta. Luările de cuvânt nu pot ieși din cadrul argumentelor recursului.

(4) Părțile au dreptul la replică în problemele apărute în procesul dezbaterilor.

(5) Recursul se judecă în termen rezonabil.

(6) Judecând recursul declarat împotriva deciziei instanței de fond, instanța de recurs verifică legalitatea hotărîrii atacate pe baza materialului din dosarul cauzei ținînd seama, după caz, de opinia părților expusă în referință ori în ședință, și se pronunță asupra tuturor motivelor invocate în recurs.

Art. II. Codul penal nr. 985-XV/2002 (republicat în Monitorul Oficial al Republicii Moldova, nr.72-74/2009, nr.128-129/2002), cu modificările ulterioare, se modifică după cum urmează:

Codul penal se completează cu un nou articol 79/1 care va avea următorul cuprins:

Articolul 79/1. Aplicarea pedepsei mai blînde decît cea prevăzută de lege în cazul recunoașterii faptelor indicate în rechizitoriu

Inculpatul care a recunoscut săvîrșirea faptelor indicate în rechizitoriu și a solicitat ca judecata să se facă pe baza probelor administrate în faza de urmărire penală beneficiază de reducerea cu o treime a limitelor de pedeapsă prevăzute de lege în cazul pedepsei cu închisoare, cu muncă neremunerată în folosul comunității și de reducerea cu o pătrime a limitelor de pedeapsă prevăzute de lege în cazul pedepsei cu amendă. Dacă pedeapsa prevăzută de lege este detențiunea pe viață, se aplică pedeapsa închisorii de 30 de ani.

PREȘEDINTELE PARLAMENTULUI

NOTĂ INFORMATIVĂ

la proiectul de Lege pentru modificarea unor acte legislative

1. Denumirea autorului și, după caz, a participanților la elaborarea proiectului

Proiectul de Lege pentru modificarea Codului contravențional nr. 218-XVI/2008 și a Codului penal nr. 985-XV/2002 a fost elaborat de Vasile Bolea în coroborare cu Asociația Judecătorilor din Republica Moldova.

2. Condițiile ce au impus elaborarea proiectului de act normativ și finalitățile urmărite

Proiectul de Lege pentru modificarea unor acte normative are drept scop sporirea efectivă a actului de justiție prin îmbunătățirea calității actelor judecătorești finale și de dispoziție emise în special de judecătorii și curțile de apel, precum și examinarea cauzelor în termeni rezonabili.

Or, modificările și completările propuse indică la reducerea esențială a timpului de examinare a cauzelor aflate pe rolul instanțelor de apel, reducerea maximă a cheltuielilor pentru examinarea cauzelor, atât din partea instanțelor, cât și din partea cetățenilor, precum și excluderea la maximum a abuzurilor din partea participanților la procesele de judecată pe anumite cauze.

La baza propunerii operării modificărilor solicitate a stat analiza amplă a practicii judiciare pe o perioadă îndelungată de timp, verificarea unui număr mare de cauze examinate, comportamentul participanților la procese, unde se evidențiază, în mare parte, examinarea unor categorii de dosare pentru săvârșirea unor infracțiuni neînsemnate, un timp îndelungat, unde sunt antrenați un număr mare de personal al instanțelor în vederea petrecerii ședințelor de judecată, care din diferite motive se amână de mai multe ori.

Prin implementarea modificărilor și completărilor menționate se

respectă întocmai drepturile fundamentale, or este cert faptul că potrivit procedurii penale și civile Curtea Supremă de Justiție a RM examinează fără părți cauzele aflate pe rol (cu mici excepții), iar cauzele civile aflate pe rolul curților de apel în ordine de recurs, la fel sunt examinate în lipsa părților.

În astfel de circumstanțe ar fi binevenite modificările și completările în Codul contravențional.

De asemenea, motivarea și analiza cerințelor fundamentale ale hotărârilor judecătorești se solicită și prevederile Art. 6 din Convenția pentru apărarea drepturilor omului și a libertăților fundamentale *inter alia* dispune obligația statelor de a institui instanțe independente și imparțiale și de a promova instaurarea procedurilor eficiente, or, autorizarea judecătorilor de a administra în mod just și corect justiția, atât în drept cât și în fapt, în avantajul strict al justițiabilului, prevede și un rezultat pozitiv.

Ca de altfel, o hotărâre judecătorească urmează a fi adoptată în mod echitabil, rapid, clar și definitiv, având premisa că judecătorul dispune de cadrul legal atingerii acestui scop.

Operând modificările solicitate s-ar reduce la maxim prezența în instanțe a cetățenilor, or având în vedere situația pandemică instalată, nu numai la noi în țară, cetățenii vor fi protejați de riscurile evidente.

1. Argumentele cu privire la modificarea prevederilor Codului Contravențional:

În primul rând, examinarea cauzelor în ordine de recurs presupune verificarea legalității și temeiniciei hotărârii adoptate de către prima instanță, adică limitele examinării sunt determinate.

Or decizia instanței de recurs fiind irevocabilă, poate fi supusă atacului doar pe cale extraordinară de atac (prevederi ce se regăsesc la examinarea recursului ordinar de către CSJ).

Ca de altfel, instanța de recurs, examinând cauzele în lipsa părților, se respectă drepturile părților (exemplu: examinarea recursurilor fără părți în ordine civilă de către curțile de apel)

1) Astfel, prin examinarea cauzelor în ordine de recurs sunt reduse la minim cheltuielile suportate cu privire la citarea părților la proces, petrecerea ședinței, etc.

2) există cazuri în practica judiciară că persoana nu este supusă pedepsei, deoarece a expirat termenul de tragere la răspundere (prescripția), datorită faptului că a fost tergiversat procesul pe diferite motive (la prima vedere întemeiate) aflării în concediu de boală, solicitarea unui avocat ales care la ședințele următoare face cereri de amânare pe diferite motive, după care iarăși inculpatul e în concediu medical, ori înaintează cereri de recuzare care se examinează mai mult timp, ori înaintează cereri de strămutare a cauzei în altă instanță de același grad, etc., până ce expiră termenul de tragere la răspundere penală, amânări de ședințe cu un scop ascuns. În astfel de situație sunt solicitate cauzele cu privire la conducerea mijlocului de transport în stare de ebrietate (ori în cazul prescripției procesul se încetează și pedeapsa principală și cea complementară nu poate fi aplicată), precum și pe alte cauze, prevăzute de Codul penal și codul contravențional

1) Prin examinarea cauzelor în ordine de recurs în lipsa părților s-ar reduce substanțial și termenele de examinare a cauzelor, fiind respectat termenul rezonabil și excluderea completă a abuzurilor din partea participanților la proces.

Cu privire la completarea Codului penal cu un articol nou și anume 79/1.

Astfel, potrivit art.364/1 alin.(8) CPP - Inculpatul care a recunoscut săvârșirea faptelor indicate în rechizitoriu și a solicitat ca judecata să se facă

pe baza probelor administrate în faza de urmărire penală beneficiază de reducerea cu o treime a limitelor de pedeapsă prevăzute de lege în cazul pedepsei cu închisoare, cu muncă neremunerată în folosul comunității și de reducerea cu o pătrime a limitelor de pedeapsă prevăzute de lege în cazul pedepsei cu amendă. Dacă pedeapsa prevăzută de lege este detențiunea pe viață, se aplică pedeapsa închisorii de 30 de ani.

Această prevedere urma a fi inclusă în mod obligatoriu în partea generală a Codului penal (unde nu se regăsește), or anume capitolul VIII a Codului penal indică expres criteriile generale de individualizare a pedepsei penale, unde, potrivit dreptului penal și doctrinei, urmau a fi incluse reducerile din pedepse în cazul recunoașterii de către făptaș a probelor administrate în faza de urmărire penală.

3. Fundamentarea economico-financiară

Implementarea prevederilor proiectului nu necesită mijloace financiare suplimentare.

4. Modul de încorporare a actului în cadrul normativ în vigoare

Implementarea prevederilor proiectului nu necesită elaborarea altor acte normative.

5. Avizarea și consultarea publică a proiectului

Bolea Vasile